

ΓΕΝΙΚΟ
ΛΥΚΕΙΟ
ΖΕΦΥΡΙΟΥ

2011
-
2012

ΝΙΚΟΣ ΓΕΡΑΚΑΚΗΣ
ΑΝΝΑ ΒΛΑΧΟΥ
ΣΟΦΙΑ ΣΙΩΠΗ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΕΒΡΕΚΗ
ΒΙΚΤΩΡΑΣ ΚΑΡΑΛΗΣ

ΤΑ ΕΙΔΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο χώρος που κινηθήκαμε ήταν η σύνδεση της μουσικής με τα μαθήματα του σχολείου. Τα 5 μέλη της ομάδας ασχολήθηκαν με 5 διαφορετικά είδη της μουσικής:

1^ο: Rock και Metal

2^ο: Hip-Hop

3^ο: Έντεχνο

4^ο: Pop

5^ο: Λαϊκό

Τα 5 αυτά είναι εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους με διαφορετική μουσική. Λόγω της διαφορετικότητας ευαισθητοποιούν διάφορους χαρακτήρες και αγγίζουν συναισθήματα ανθρώπων.

ΣΤΟΧΟΙ

Στόχος μας ήταν η ενημέρωση και η άντληση περισσότερων πληροφοριών για το κάθε είδος της μουσικής και η σύνδεση της με τα σχολικά μαθήματα. Ταυτόχρονα ένας από τους βασικούς μας στόχους υπήρξε και η επίτευξη της εργασίας μας μέσα σε ένα ευχάριστο και δημιουργικό κλίμα.

ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ

Τα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιήσαμε διάφορες ιστοσελίδες στο διαδίκτυο, αλλά εξίσου σημαντική στην βοήθεια εύρεσης πληροφοριών υπήρξε και η εγκυκλοπαίδεια. Οι πηγές μας μας βοήθησαν να εμπλουτίσουμε τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις μας και να τις χρησιμοποιήσουμε στην εργασία μας.

Πηγές: Wikipedia, Google και η εγκυκλοπαίδεια ΔΟΜΗ.

ΕΡΕΥΝΑ-ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ασχοληθήκαμε με 5 είδη για να καλύψουμε τις βασικές προτιμήσεις μας. Στην ερευνά μας περιλάβαμε την εξέλιξη των διαφόρων ειδών και την επίδρασή τους στο πέρασμα των χρόνων.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το συμπέρασμα που αποκομίσαμε από την διερευνητική μας εργασία είναι ότι μπορούμε να μορφωθούμε άμεσα από την μουσική και να γνωρίσουμε καινούρια πράγματα κοινωνικού χαρακτήρα.

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μας ενθουσίασε το θέμα της εργασίας και ταυτόχρονα μας άρεσε η ομαδική δουλεία. Δεν βρήκαμε ιδιαίτερες δυσκολίες μόνο η έλλειψη υποδομών και υλικών.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μαθηματικά και μουσική: Η μουσική έχει άμεση σχέση με τα μαθηματικά καθώς στηρίζεται πάνω τους. Τα μέτρα πάνω σε ένα κομμάτι είναι χωρισμένα σε σχέση με ένα κλάσμα το οποίο μπορεί να είναι : $2/4$, $3/4$, $4/8$ κλπ.

Θρησκευτικά και μουσική: Η θρησκεία έχει άμεση σχέση με τη μουσική, οι ψαλμοί όπως και το εκκλησιαστικό όργανο στους καθολικούς είναι μουσική.

Λογοτεχνία και μουσική: Η μουσική και το τραγούδι περιλαμβάνει και τη γλώσσα και την λογοτεχνία. Εξάλλου η μουσική είναι μια γλώσσα.

Φυσική και μουσική: Η μουσική είναι ηχητικά κύματα.

Αγγλικά και μουσική: Πολλά τραγούδια είναι γραμμένα στα αγγλικά καθώς είναι η διεθνής γλώσσα.

Μουσική

Ως μουσική ορίζεται η τέχνη που βασίζεται στην οργάνωση ήχων με σκοπό τη σύνθεση, εκτέλεση και ακρόαση/λήψη ενός μουσικού έργου, καθώς και η επιστήμη που επικεντρώνεται σε θέματα συνδεόμενα με την παραγωγή, οργάνωση και λήψη ήχων. Με τον όρο εννοείται επίσης και το σύνολο ήχων από το οποίο απαρτίζεται ένα μουσικό κομμάτι.

Γνωστή και ως Απολλώνια Τέχνη, η μουσική παίρνει το όνομά της από τις εννέα Μούσες της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας. Καθ' αυτή την έννοια, η μουσική διέφερε σημασιολογικά της σημερινής χρήσης του όρου, και περιελάμβανε το σύνολο των τεχνών που βρίσκονταν υπό την προστασία των Μουσών. Στην Αρχαία Ελλάδα, ο όρος εννοούσε την Ποίηση, το Μέλος και τον Χορό ως μια αδιάσπαστη ενότητα τεχνών η οποία καλλιεργήθηκε ιδιαίτερα στο Θέατρο, ενώ τη θεωρία της Μουσικής εξέφραζε ο κλάδος της Αρμονικής. Ο διαχωρισμός αυτός υιοθετήθηκε και αναπτύχθηκε από τον δυτικοευρωπαϊκό πολιτισμό. Έτσι σήμερα μπορούμε να πούμε ότι η μουσική ως τέχνη, έρχεται να καλύψει την ανάγκη του ανθρώπου να εκφράσει με τους ήχους, τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις ψυχικές του καταστάσεις.

Τόσο ο ορισμός της μουσικής, όσο και σχετικά με τη μουσική θέματα όπως η εκτέλεση, η σύνθεση και η σπουδαιότητά της, διαφέρουν από πολιτισμό σε πολιτισμό και ανάλογα με το κοινωνικό πλαίσιο. Η ερώτηση 'τί είναι μουσική;' έχει γίνει θέμα συζητήσεων - μεταξύ λογίων και μη -, έχει δεχτεί πληθώρα απαντήσεων, όμως καμία δεν ερμηνεύει το φαινόμενο της εν λόγω τέχνης σε καθολικό, διαπολιτισμικό επίπεδο. Μεταξύ άλλων, λεξικοί ορισμοί ορίζουν τη μουσική ως τέχνη και επιστήμη των ήχων' ενώ το Βρετανικό Λεξικό της Οξφόρδης εξηγεί πως πρόκειται για "μια από τις καλές τέχνες που ασχολείται με το συνδυασμό ήχων με σκοπό την ομορφιά ως προς τη φόρμα και την έκφραση των σκέψεων και συναισθημάτων." Ένας συχνόχρηστος ορισμός προέρχεται από τον μουσικοσυνθέτη Έντγκαρ Βαρές (Edgar Varese), ο οποίος χαρακτηρίζει τη μουσική ως 'οργανωμένο ήχο'. Ωστόσο, ο αμερικανός εθνομουσικολόγος Μπρούνο Νετλ αναφέρει πως "πολύ λίγοι λαοί έχουν έννοιες (κι επομένως λέξεις) αντίστοιχες με αυτή της Ευρωπαϊκής 'μουσικής'

Ιστορία

Η μουσική χρονολογεί και εξελίσσει την ιστορία της ως παράλληλη μ' εκείνη της Γλώσσας, κατ' ουσίαν ως παράλληλη με την ανθρώπινη εξέλιξη. Καθώς ο έναρθρος λόγος ως ηχητικό μέσο δεν δύναται να αποδώσει το φάσμα των αποχρώσεων των κειμενικών, προσωπικών ανθρώπινων σκέψεων και συναισθημάτων ο άνθρωπος ανέπτυξε ένα νέο ηχητικό μέσο έκφρασης: τον Μουσικό Λόγο. Καθώς η Γλώσσα χρησιμοποιείται στην έκφραση παραστάσεων και εννοιών, στην ονομασία των πραγμάτων, έτσι, και η Μουσική, αποδεικνύεται ως απαραίτητη ανάγκη της ζωής στη διερμηνεία της ανθρώπινης ύπαρξη στο σύνολο των εκφάνσεών της. Προϊστορική εποχή

Εικασίες για τη μουσική αυτής της εποχής βασίζονται σε ευρήματα που προέρχονται από διάφορους παλαιολιθικούς αρχαιολογικούς χώρους, όπως οστά με επιμήκεις τρύπες - αυτά έχουν θεωρηθεί ως αυλοί που παίζονται με τρόπο παρόμοιο με αυτό του Ιαπωνικού οργάνου shakuhachi. Μουσικά όργανα, όπως αυλοί με επτά τρύπες και έγχορδα όργανα έχουν βρεθεί σε αρχαιολογικούς χώρους του πολιτισμού της κοιλάδας Ίντους. Η Ινδία έχει μία από τις παλαιότερες μουσικές παραδόσεις του κόσμου - αναφορές στην ινδική κλασική μουσική (μάργκα) μπορούν να βρεθούν σε αρχαίες ιερές γραφές της Ινδουιστικής παράδοσης. Οι αρχαιότερες συλλογές προϊστορικών μουσικών οργάνων έχουν βρεθεί στην Κίνα και χρονολογούνται μεταξύ των 7000 και 6600 π.Χ.

Μουσική στην Αρχαιότητα

Κατά την αρχαϊκή και κλασική εποχή, ο όρος μουσική εννοούσε τον μουσικά προκαθορισμένο στίχο, όπως εμφανιζόταν στα διάφορα ποιητικά είδη και κυρίως στη λυρική ποίηση. Με τη σημερινή σημασία του όρου, η ενότητα μουσικής και λόγου άρχισε να κλονίζεται κατά το δεύτερο μισό του 5ου αιώνα π.Χ. και σε αυτό συνέτειναν διάφοροι παράγοντες όπως η εισαγωγή καινοτομιών στη σύνθεση του μέλους, η εκτεταμένη ανάπτυξη της δεξιοτεχνικής οργανικής εκτέλεσης, οι μεταβολές στον τρόπο εκφοράς της γλώσσας και η μετέπειτα απώλεια της προσωδίας της.

Η μουσική της αρχαίας Ελλάδας ήταν ένα μείζον κομμάτι του αρχαιοελληνικού θεάτρου - μεικτές χορωδίες τραγουδούσαν για διασκεδαστικά, εορταστικά και πνευματικά δρώμενα. Χρησιμοποιούνταν μουσικά όργανα όπως, μεταξύ άλλων, ο αυλός, η λύρα, και ιδιαίτερα η κιθάρα. Η μουσική ήταν σημαντικό μέρος της αρχαιοελληνικής παιδείας, όπου τα αγόρια ξεκινούσαν μουσικές σπουδές από έξι χρονών. Η αρχαιοελληνική μουσική θεωρία περιελάμβανε τους τρόπους, οι οποίοι αποτέλεσαν βάση για τη δυτική θρησκευτική και κλασική μουσική, κι επίσης χρησιμοποιούνται εκτενώς στη τζαζ. Αργότερα, η αρχαιοελληνική μουσική δέχτηκε επιρροές από τη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή αυτοκρατορία, καθώς και από τη μουσική της ανατολικής Ευρώπης.

Μεσαίωνας

Κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα (500 - 1400), το μοναδικό ευρωπαϊκό ρεπερτόριο που διασώζεται και χρονολογείται πριν τις αρχές του 8ου αιώνα είναι το μονοφωνικό λειτουργικό τραγούδι της Ρωμαϊκής Καθολικής Εκκλησίας, της οποίας η κύρια παράδοση ονομάζεται Γρηγοριανό Μέλος. Παράλληλα με τις εκκλησιαστικές και ιερές παραδόσεις, υπήρχε μια ζωντανή παράδοση λαϊκών τραγουδιών με μη-θρησκευτικού χαρακτήρα (αγγλ., secular song).

Κατά την Αναγεννησιακή περίοδο (1400 - 1600), ένα μεγάλο μέρος της διασωθέντας μουσικής της Ευρώπης του 14ου αιώνα είναι λαϊκά τραγούδια. Από τα μέσα του 15ου αιώνα, η πολυφωνία χρησιμοποιούνταν από συνθέτες και τραγουδιστές σε θρησκευτικές συνθέσεις. Διακεκριμένοι συνθέτες της περιόδου θεωρούνται οι Παλεστρίνα (Palestrina), Τόμας Μόρλεϊ (Thomas Morley) και Ορλάντ ντε Λάσους (Orlande de Lassus).

Τον ενδέκατο αιώνα, ο Βενεδικτίνος μοναχός Γκουίντο ντ' Αρέτσο (Guido d'Arezzo, 995 - 1050) καθιέρωσε ένα σύστημα καταγραφής της μουσικής, βασιζόμενο σε οριζόντιες γραμμές και τετράγωνα σύμβολα τα οποία σημείωναν τη σχέση της εκάστοτε νότας με μια κεντρική. Το σύστημα αυτό θεωρείται ως ο πρόδρομος του πενταγράμμου που επικρατεί στη Δυτική μουσική σημειογραφία μέχρι σήμερα.

Κλασική μουσική

Η Ινδική κλασική μουσική είναι μια από τις παλαιότερες μουσικές παραδόσεις του κόσμου. Από τον πολιτισμό της κοιλάδας Ίντους (Indus) έχουν διασωθεί γλυπτά που αναδुकνεύουν χορευτικές δραστηριότητες, καθώς και μουσικά όργανα όπως το φλάουτο με επτά τρύπες. Διαφόρων ειδών έγχορδα όργανα και τύμπανα έχουν βρεθεί σε ανασκαφές που έχουν γίνει στα Harrapa και Mohenjo Daro από τον Μόρτιμερ Ουίλερ. Το ιερό κείμενο Rigveda περιέχει στοιχεία που βρίσκονται στη σημερινή Ινδική μουσική, με μουσική σημειογραφία που υποδηλώνει το μέτρο και τον τρόπο της ψαλμωδίας. Η Ινδική κλασική μουσική (ή μάργκα) είναι μονοφωνική και βασίζεται σε μια μελωδική γραμμή - ή ράγκα - που οργανώνεται ρυθμικά μέσω των τάλα. Η ινδουιστική μουσική επηρεάστηκε από περσικές πρακτικές εκτέλεσης των Αφγανών Mughal.

Η κινεζική κλασική μουσική - η παραδοσιακή τέχνη ή αλλιώς αυλική μουσική της Κίνας - έχει ιστορία με εύρος περίπου τριών χιλιάδων χρόνων. Περιλαμβάνει αυτούσια συστήματα μουσικής σημειογραφίας, μουσικές τονικότητες και τονικά ύψη, όργανα, μουσικά είδη και στυλ. Η κινέζικη μουσική είναι πεντατονική-διατονική και έχει κλίμακες με δώδεκα φθόγγους, όπως οι αντίστοιχες του δυτικοευρωπαϊκού συστήματος.

Στη δυτική Ευρώπη, η μουσική εξελίχθηκε από τη μονοφωνία ως την πολυφωνία και την ομοφωνία, από την εξάρτησή της στο ποιητικό - κυρίως θρησκευτικού αρχικά περιεχομένου - κείμενο, έως την ανεξαρτητοποίηση της από τη γλώσσα μέσω της ενόργανης μουσικής, από τις πρώτες προσπάθειες για δημιουργία ενός ορθολογικού συστήματος σημειογραφίας από τον Βοήθιο κατά τον 5ο αιώνα, μέχρι την τονική μουσική και από εκεί στην ατονικότητα στις αρχές του 20ου αιώνα. Στον δυτικοευρωπαϊκό χώρο επινοήθηκε επίσης και τελειοποιήθηκε σειρά από συστήματα Μουσικής Σύνθεσης, όπως η Αντίστιξη ή Κοντραπούντο, η Φούγκα, η Αρμονία, ο Δωδεκαφθογγισμός ή Σειραϊσμός.

Παραγωγή

Μουσικά όργανα

Τα μουσικά όργανα είναι μηχανικές κατασκευές που αποσκοπούν πρωτίστως στη δημιουργία ήχων. Ανάλογα με τη μέθοδο παραγωγής ήχου και των διάφορων χαρακτηριστικών, τα μουσικά όργανα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν - υπάρχουν πολλές μέθοδοι κατηγοριοποίησης, με πιο διαδεδομένη αυτή των Χόρνμποστελ και Σακς (Hornbostel-Sachs), η οποία διακρίνει τα όργανα στις εξής κατηγορίες: χορδόφωνα, όπου ο ήχος δημιουργείται θέτοντας τεντωμένες χορδές σε ταλάντωση (λ.χ., βιολί) αερόφωνα, όπου ο ήχος δημιουργείται από αέρα που ταξιδεύει μέσα σε όργανο με σωληνοειδές σχήμα (λ.χ., κλαρινέτο) μεμβρανόφωνα, τα οποία φέρουν στρογγυλές μεμβράνες προς κρούση (λ.χ., τύμπανο) ιδιόφωνα, τα οποία παράγουν ήχο μέσω της κρούσης (λ.χ., μεταλλόφωνο) ηλεκτρόφωνα, τα οποία παράγουν ήχο μέσω ηλεκτρονικού κυκλώματος (λ.χ., συνθετητές). Ο κλάδος της μουσικής επιστήμης που ασχολείται με τη μελέτη των μουσικών οργάνων ονομάζεται οργανολογία.

Σύνθεση μουσικής

Υπό τις ως άνω θεωρήσεις, τα ηχητικά στοιχεία γίνονται μουσική μόνον χάρη στην οργάνωσή τους από κάποιον άνθρωπο, ο οποίος κάποιες φορές θεωρείται από το περιβάλλον του ως προικισμένος με ειδικά προσόντα και γνώση, για να αποφασίσει ως προς την οργάνωση κάποιων συγκεκριμένων ή μη ήχων που θα επιλέξει, μέσα σε ένα δεδομένο χρονικό διάστημα.

Ο τρόπος με τον οποίον οργανώνει ο άνθρωπος το ηχητικό υλικό ούτως ώστε να παράξει μουσική, εξαρτάται από την αλληλεπίδρασή του με το φυσικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον, από φυσικούς νόμους όπως η συμμετρία, η περιοδικότητα, η επανάληψη, η ταλάντευση, η ηχώ, και πιθανόν από ποικίλους άλλους αστάθμητους παράγοντες.

Ακοή

Η μουσική γίνεται αντιληπτή μέσω της ακοής, η οποία εκτείνεται στον άνθρωπο από τους 20 έως και 20,000 στροφόκυκλους (Hertz). Αυτό σημαίνει πως μία συνθέτρια έχει στη διάθεσή της για τη σύνθεση ενός κομματιού, ήχους που ταλαντώνονται σε συχνότητες εντός αυτού του φάσματος.

Δεν λείπουν, ωστόσο, και κομμάτια μουσικής που χρησιμοποιούν υπέρηχους (άνω των 20 KHz) αλλά και υπόηχους (κάτω των 20Hz) - ειδικά οι δε γίνονται αισθητοί με το σώμα του ακροατή και χρησιμοποιούνται πολύ συχνά σε σύγχρονα κομμάτια ηλεκτρονικής χορευτικής μουσικής.

Κριτική αποδοχή Κοινωνική Λειτουργία

Η στενή σχέση που είχε και διατηρεί ο άνθρωπος με τη μουσική επιβεβαιώνεται από το πλήθος καταγεγραμμένων ιστορικά συνθέσεων που εκφράζουν την κάθε περίπτωση της ζωής: θρησκευτικοί ύμνοι, χοροί, τραγούδια φυσιολατρικού περιεχομένου, μοιρολόγια, νανουρίσματα, εμβατήρια, πολιτικά τραγούδια, τραγούδια της τάβλας, του γλεντιού, αναφερόμενα στις χαρές και στις λύπες από τη γέννηση ως το θάνατο του ανθρώπου, έως μνημειώδη παγκόσμια έργα υψηλής διανοητικής σύλληψης. Την αξία της Μουσικής αντελήφθησαν και εξύμνησαν μεγαλοφυΐες του πνεύματος όπως ο Σωκράτης, ο Πλάτωνας, ο Πυθαγόρας, ο Ρωμαίν Ρολλάν, ο Καρτέσιος, ο Γκαίτε, ο Μπετόβεν, ο Βάγκνερ, ο Στραβίνσκι κ.α., καθώς φυσικά και οι λαοί μέσω της παραδοσιακής τους τραγουδοποιίας. Ενώ προαπαιτείται η κατάκτηση ειδικών γνώσεων προκειμένου να μελετηθεί, να αναλυθεί και, κατ' επέκταση, να κατανοηθεί ένα μουσικό έργο, εντούτοις, το μόνο που χρειάζεται για την αισθητική απόλαυσή της είναι η διάθεση για ακρόασή του. Η τέρψη αυτή που εξαγεί ο ακροατής από το μουσικό έργο εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τον μουσικό και ευρύτερο καλλιτεχνικό πολιτισμό της ιδιαίτερης καταγωγής και διαμονής του καθώς και από τα μουσικά ύφη και είδη με τα οποία είναι προσωπικά εξοικειωμένος. Δύο ακροατές με διαφορετικό μουσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο, επί παραδείγματι ένας Γερμανός και ένας Ινδός, θεωρείται δύσκολο να εξάγουν τα ίδια αισθητικά συμπεράσματα ακούγοντας την 9η Συμφωνία του Μπετόβεν ή μια ινδική ράγκα.

Ως τέχνη, η μουσική δεν ανήκει πλέον μόνο σε υψηλά κοινωνικά στρώματα. Κάθε άνθρωπος μπορεί και δικαιούται να αναπτύξει το μουσικό του αισθητήριο αρκεί, να στρέψει το ενδιαφέρον του και να αφιερώσει τον απαιτούμενο χρόνο και διάθεση να ακούσει συγκεντρωμένος μια απ' τις σπουδαιότερες κατακτήσεις της ανθρώπινης εξέλιξης, τη Μουσική.

Εκπαίδευση

Η μουσική εκπαίδευση, τόσο στο περιεχόμενό της όσο και στον τρόπο διδασκαλίας, ποικίλει ευρέως σε μορφή - από ιδιαίτερα μαθήματα, βιβλία και μεθόδους, μέχρι πανεπιστημιακές σπουδές και διαδικτυακά σεμινάρια, ο ενδιαφερόμενος έχει στη διάθεσή του μια πληθώρα επιλογών.

Ενδεικτικά, ορισμένοι πανεπιστημιακοί κλάδοι της μουσικής επιστήμης είναι οι:
Εθνομουσικολογία,
Σύνθεση,
Μουσική και τεχνολογία (λ.χ., ηχοληψία, παραγωγή, ανάπτυξη μουσικών εφαρμογών, προγραμματισμός ψηφιακών επεξεργαστών DSP, κ.α.),

Ιστορία της μουσικής, Οργανοπαιξία,

Τεχνολογία

Αναφέρεται στη σχέση που έχει η μουσική με ορισμένους τομείς της τεχνολογίας. Η πιο συνηθισμένη σχέση όταν μιλάμε για μουσική τεχνολογία είναι η χρήση των υπολογιστών. Από τις πολλές εφαρμογές των ηλεκτρονικών υπολογιστών στη μουσική ξεχωρίζουν οι παρακάτω: σύνθεση έργων, δημιουργία καινούριων ηχοχρωμάτων, επεξεργασία πληροφοριών, επεξεργασία ηχητικού υλικού, επεξεργασία γραφών και εκτύπωση. Ενδεικτικά, ορισμένες υπολογιστικές εφαρμογές παρατίθενται παρακάτω με βάση τη λειτουργία τους:
Εργοσταθμοί Ψηφιακού Ήχου: Cubase, Sonar, Cakewalk, Pro Tools, SADiE και πολλά άλλα

Επεξεργαστές Ψηφιακού Ήχου: Metasynth, Atmoggen, Wavelab, Spear
Γραφικά Περιβάλλοντα Προγραμματισμού: Pure Data, Max/MSP, Pluggo, AudioMulch

Γλώσσες προγραμματισμού: SuperCollider, CSound, Chuck
Σύνθεση μουσικής σε μορφή παρτιτούρας: Sibelius, Finale, Aria Maestosa

Ροκ μουσική

Ο όρος ροκ στη μουσική, χρησιμοποιείται για να περιγράψει τα είδη που προέκυψαν από την εξέλιξη του είδους του rock and roll. Η μουσική ροκ (rock) ^[1] στο σύνολό της, αποτελεί ένα είδος δημοφιλούς μουσικής που χαρακτηρίζεται συνήθως από έντονο ρυθμό και από ευδιάκριτη, χαρακτηριστική μελωδία φωνητικών η οποία συνοδεύεται συνήθως από ηλεκτρικές κιθάρες, ηλεκτρικό μπάσο και ντραμς. Πολλές φορές χρησιμοποιούνται και πληκτροφόρα όργανα, όπως πιάνο ή συνθεσάιζερ.

Εμφανίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1950 στην Αμερική και είχε ως βάση την τεχνοτροπία του Rhythm and Blues και το ρυθμό του rock and roll των αφροαμερικάνικων κοινοτήτων των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και το rockabilly, που στην ουσία ήταν η έκφραση των λευκών μέσω των προαναφερθέντων ειδών αφροαμερικανικής προέλευσης. Συνεισφορά στον ήχο που πρωτοχαρακτηρίστηκε ροκ, θεωρείται ότι είχε και η country μουσική. Αυτή, είχε στοιχεία μπλουζ και

βασιζόταν στα παραδοσιακά είδη μουσικής των κατοίκων των ΗΠΑ και ήταν πολύ δημοφιλής, κυρίως μεταξύ των λευκών και στο Νότο.

Η μουσική ροκ επηρεάστηκε και επηρεάζεται ακόμη και σήμερα από τα άλλα είδη μουσικής που είναι δημοφιλή ανά περίοδο. Στη δεκαετία του 1960, η παραδοσιακή (folk) μουσική των λευκών κοινοτήτων των ΗΠΑ επηρέασε το υβρίδιο που ήταν γνωστό ως ροκ εκείνη την περίοδο, αλλά και επηρεάστηκε από αυτό με αποτέλεσμα τη δημιουργία του φολκ ροκ. Παράλληλα, γίνεται γνωστό το μπλουζ ροκ που αποτελεί την έκφανση του ροκ που δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στην ηλεκτρική κιθάρα και στις μπλουζ ρίζες της μουσικής αυτής. Στα μέσα της δεκαετίας του 1960, εμφανίζεται το ψυχεδελικό ροκ, που φέρει στοιχεία από μουσικές της ανατολής. Λίγα χρόνια αργότερα, οι μουσικοί της ροκ που είχαν τζαζ παιδεία και μουσικοί τζαζ, δημιούργησαν το μίγμα που έγινε γνωστό ως τζαζ-ροκ φιούζιον, ή απλά φιούζιον. Στη δεκαετία του 1970, το ροκ υποσκελίστηκε από την επικράτηση της ντίσκο που αποτελούσε ένα μίγμα σόουλ, φανκ και λάτιν μουσικής και δέχτηκε επιρροές από τα είδη αυτά. Παράλληλα, δημιουργούνται τα υποείδη σοφτ ροκ, προγκρέσιβ ροκ, πανκ ροκ και χέβι μέταλ. Τη δεκαετία του 1980, γίνεται δημοφιλές το χαρντ ροκ και το εναλλακτικό ροκ (alternative rock) κάνει τα πρώτα του βήματα. Στην επόμενη δεκαετία, τα υποείδη της ροκ που εισάγονται είναι το γκραντζ, το μπριτ ποπ και το ανεξάρτητο ροκ (indie).

Προέλευση: Rock and Roll και Rockabilly

Ο Έλβις Πρίσλεϊ, μεταξύ άλλων, έκανε δημοφιλές το ροκαμπίλι και το ροκ εντ ρολ στο ευρύ κοινό. Και τα δύο είδη, θεωρούνται ότι έθεσαν τις βάσεις για τη ροκ.

Το ροκ εντ ρολ προήλθε από διάφορα μουσικά είδη που ήταν δημοφιλή στην Αμερική στα τέλη της δεκαετίας του 1940 και γνώρισε εξαιρετική δημοφιλία στις αρχές και στα μέσα της δεκαετίας του 1950. Είχε ως βάσεις του τη μουσική rhythm and blues και την country. Η ροκ εντ ρολ αρχικά, ήταν ένα από τα είδη χορευτικής μουσικής των αφροαμερικανών. Μαύροι καλλιτέχνες όπως ο Little Richard, ο Chuck Berry και ο Fats Domino ερμήνευαν επιτυχίες του ροκ εντ ρολ, αλλά απευθύνονταν σε αφροαμερικάνικο κοινό. Αυτοί οι καλλιτέχνες του ροκ εντ ρολ, δέχτηκαν ρατσιστικές κριτικές σε μια εποχή που οι περισσότεροι χώροι διασκέδασης ήταν διαχωρισμένοι για λευκούς και μαύρους.

Η μαζική επιτυχία του ροκ εντ ρολ ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1950, όταν λευκοί καλλιτέχνες διασκεύαζαν το υλικό των αφροαμερικάνων ή ακολούθησαν το στυλ τους, στο μουσικό είδος που έγινε γνωστό ως ροκαμπίλι. Ο Έλβις Πρίσλεϊ, ο Μπιλ Χάλει, ο Τζέρι Λι Λιούις και ο Τζόνι Κας ήταν μερικοί από αυτούς που εδραίωσαν το ροκ εντ ρολ στη συνείδηση των υπόλοιπων Αμερικανών και συνέβαλαν έτσι στην μεγάλη επιτυχία του. Προς το τέλος της δεκαετίας του 1950, η δημοφιλής μουσική της περιόδου ήταν γνωστή σε όλο τον αμερικάνικο πληθυσμό. Κοινό ανεξαρτήτως χρώματος, παρακολουθούσε συναυλίες ροκ εντ ρολ και οι οπαδοί της μουσικής ανακάλυπταν τους καλλιτέχνες που είχαν ερμηνεύσει πρώτοι τα κομμάτια που ήξεραν από το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση

Βρετανικό ροκ: Μέσα δεκαετίας 1950 - αρχές δεκαετίας 1960

Στο Ηνωμένο Βασίλειο το δημοφιλές κίνημα που είναι γνωστό ως "παραδοσιακή" τζαζ, έφερε πολλούς Αμερικάνους καλλιτέχνες της μπλουζ και τζαζ στη Βρετανία, οι οποίοι μετέδωσαν τους ροκ εντ ρολ και ροκαμπίλι ρυθμούς εκεί. Έτσι το ροκ εντ ρολ έγινε γνωστό και στο ευρωπαϊκό κοινό και γνώρισε την αποδοχή του. Το νέο αυτό ύφος άνθισε ιδιαίτερα στα μέσα της δεκαετίας του 1950 καθώς δημιουργήθηκαν πολλά νέα συγκροτήματα, μεταξύ άλλων και οι The Quarry Men του Τζον Λέννον, που αποτέλεσαν το προπαρασκευαστικό συγκρότημα για τη δημιουργία των Beatles. Η Βρετανία, ανέπτυξε μεγάλη σκηνή ροκ εντ ρολ, που αναπτύχθηκε γρήγορα απαλλαγμένη από τα ρατσιστικά εμπόδια που κράτησαν τη rhythm and blues και άλλα είδη τέχνης αφροαμερικανών, στην απομόνωση στις ΗΠΑ.

Καθώς το ροκ εντ ρολ στην Αμερική άρχισε να φθίνει και να κλίνει προς το ελαφρύ ποπ και τις γλυκανάλατες μπαλάντες που ακούγονταν σε κλαμπ και χορούς, τα Βρετανικά ροκ συγκροτήματα συνέχισαν να παίζουν με ένταση, βαθιά επηρεασμένοι από το μπλουζ ροκ.

Το Garage rock της δεκαετίας του 1960

Η Βρετανική Εισβολή όπως είναι γνωστή στον μουσικό τύπο η επικράτηση του Βρετανικού ροκ σε χώρες όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς και η Αυστραλία, διέδωσε παγκοσμίως το Βρετανικό ροκ και γνώρισε πολλούς μιμητές. Πολλοί εξ αυτών στις ΗΠΑ, προσπάθησαν να φτιάξουν τη δική τους συνοικιακή μπάντα. Οι πρόβες και οι ηχογραφήσεις γίνονταν συνήθως στα γκαράζ των σπιτιών τους χωρίς τα μέσα που παρείχε κάποια μεγάλη δισκογραφική εταιρία της Το garage rock είχε ονομαστεί αρχικά runk rock, αλλά αργότερα χρησιμοποιήθηκε ο όρος γκαράζ ροκ για να μη δημιουργείται σύγχυση με το πανκ ροκ όπως το έκαναν γνωστό οι Sex Pistols, που έγινε πολύ δημοφιλές κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1970.

Η Βρετανική ροκ σκηνή

Μέχρι το τέλος του 1962, η Βρετανική ροκ σκηνή είχε αρχίσει να έχει τα πρώτα της δείγματα με ένα μεγάλο εύρος αμερικάνικων επιρροών και στοιχεία της soul, rhythm and blues και surf. Αρχικά, τα συγκροτήματα του είδους μετέφεραν μελωδίες Αμερικανών καλλιτεχνών, αλλά αργότερα εμφάνισαν και τις δικές τους συνθέσεις με μουσικές ιδέες όλο και πιο περίπλοκες, δίνοντας πολλές φορές μεγαλύτερη βαρύτητα στο αφροαμερικάνικο στοιχείο.

Οι Beatles από τις αρχές της δεκαετίας του 1960, έκαναν την εμφάνιση τους με ένα σετ εμφάνισης, τραγουδιών και ύφους που έθεσε τα πρότυπα για τα μουσικά συγκροτήματα του μέλλοντος. Στα μέσα του 1962 οι Rolling Stones ξεκίνησαν ως ένα από τα πολλά συγκροτήματα που είχαν μεγάλη επιρροή από την μπλουζ, μαζί με τους Animals και Yardbirds. Στα τέλη του 1964 εμφανίζονται οι Kinks και ακολουθούν οι Who που παρουσιάζουν το νέο μοντερνιστικό στυλ. Προς το τέλος της δεκαετίας, τα συγκροτήματα της Βρετανικής ροκ σκηνής, πειραματίστηκαν με το

ψυχεδελικό μουσικό ύφος που εμπεριείχε αναφορές στην υποκοουλτούρα των ναρκωτικών και στις εμπειρίες με παραισθησιογόνες ουσίες.

To Folk rock

Ο Bob Dylan με την φολκ τραγουδίστρια Joan Baez στη Διαδήλωση για τα Κοινωνικά Δικαιώματα στην Ουάσινγκτον το 1963.

Η φολκ σκηνή απαρτιζόταν από καλλιτέχνες που πέρα από την ίδια την παραδοσιακή μουσική, είχαν ενδιαφέρον στα ακουστικά όργανα, στα παραδοσιακά τραγούδια και στην κάντρι μπλουζ, την ακουστική έκφανση της μπλουζ. Οι καλλιτέχνες της αναγέννησης της φολκ που συντελέστηκε εκείνη την περίοδο, προτιμούσαν να ερμηνεύουν τραγούδια που είχαν κάποιο κοινωνικά προσδεδειγμένο μήνυμα, πράγμα που είχε απήχηση και στο κοινό τους. Πρωτοπόρος της φολκ, πριν ακόμη από την περίοδο της αναγέννησης της τη δεκαετία του 1950, θεωρείτο ο Woody Guthrie ο οποίος χαρακτηριζόταν ως στρατευμένος καλλιτέχνης με πολλά τραγούδια διαμαρτυρίας στο ρεπερτόριό του. Την περίοδο της ανάπτυξης του κινήματος της φολκ, ο Μπομπ Ντίλαν ήρθε στο προσκήνιο και έκανε επιτυχίες τραγούδια διαμαρτυρίας όπως τα Blowin' in the Wind και Masters of War.

To ψυχεδελικό ροκ

Παράλληλα με το δημοφιλές φολκ ροκ και λίγο αργότερα εμφανίστηκε και το ψυχεδελικό ροκ το οποίο προσέλκυσε έντονα το ενδιαφέρον από τα μέσα έως τα τέλη της δεκαετίας του 1960.

Η ψυχεδέλεια εμφανίστηκε αρχικά στη φολκ σκηνή με τους Holy Modal Rounders που εισήγαγαν τον όρο το 1964. Με μουσικό υπόβαθρο που περιλάμβανε στοιχεία φολκ αλλά και jug band (μπάντας παραδοσιακών και αυτοσχέδιων οργάνων), οι Grateful Dead μπήκαν στην ίδια γραμμή με τους Merry Pranksters των οποίων η μουσική δημιουργία τροφοδοτούνταν από τη χρήση LSD. Ο συναυλιακός χώρος με το όνομα The Fillmore, αποτελούσε σημείο αναφοράς για τα συγκροτήματα του ψυχεδελικού ροκ στη δεκαετία του 1960.

Στη Βρετανία, οι Pink Floyd, είχαν ξεκινήσει να αναπτύσσουν τις ιδέες τους πάνω στο ψυχεδελικό ροκ από το 1965 στην "underground" σκηνή. Τον Αύγουστο του 1966 οι Beatles με το άλμπουμ τους Revolver, χρησιμοποίησαν την ψυχεδέλεια σε τραγούδια τους όπως το Yellow Submarine και το Tomorrow Never Knows. Την ίδια χρονιά εμφανίζονται οι Βρετανοί Cream με τους Ginger Baker, Jack Bruce και Eric Clapton και συνδυάζουν το μπλουζ ροκ με την ψυχεδέλεια. Το 1967, ο Jimi Hendrix, γίνεται παγκοσμίως γνωστός με την εμφάνιση του στο Monterey Pop Festival στην Καλιφόρνια, αφού την προηγούμενη χρονιά είχε κάνει επιτυχία στο Ηνωμένο Βασίλειο με το σινγκλ του Stone Free. Με την παγκόσμια φήμη που έχει πλέον εδραιώνεται σαν κιθαρίστας, που πέρα από τις καινοτόμες τεχνικές του,

χρησιμοποιεί στοιχεία ψυχεδέλειας τόσο στην εκτέλεση, όσο και στην παραγωγή των τραγουδιών του, γεγονός που αλλάζει και τη θεώρηση της παραγωγής δίσκων.

Το μεσουράνημα του ροκ σαν κίνημα των νέων έγινε εμφανές σε μεγάλα ροκ φεστιβάλ στα τέλη της δεκαετίας του 1960 με πιο γνωστό το φεστιβάλ του Woodstock του 1969 που ξεκίνησε ως μουσικό και καλλιτεχνικό τριήμερο φεστιβάλ όπου συγκεντρώθηκαν υπερδιπλάσιοι του προβλεπόμενου θεατές. Εξιδανικευμένο σήμερα, αναφέρεται σαν την κορυφαία συγκέντρωση νέων, οπαδών της ροκ μουσικής και της υποκοουλτούρας των χίπις.

To progressive rock

Το progressive rock ,εμφανίστηκε λίγο αργότερα από το ψυχεδελικό ροκ στην Αγγλία. Οι μπάντες του είδους αυτού πειραματίστηκαν με διάφορα όργανα εκτός του καθιερωμένου σετ κιθάρας - μπάσου - ντραμς και εισήγαγαν νέες μορφές στα τραγούδια ως προς τα μουσικά μέρη που απάρτιζαν τα κομμάτια. Συγκροτήματα όπως οι Beatles, οι Pink Floyd, οι Moody Blues, οι Deep Purple και οι Golden Earring πειραματίστηκαν με όργανα όπως έγχορδα ορχήστρες, πνευστά, αλλά και πλήρεις ορχήστρες. Οι επιρροές των συγκροτημάτων του προοδευτικού ροκ έρχονταν από πολλά είδη, συμπεριλαμβανομένων της κλασικής, της τζαζ και της ηλεκτρονικής μουσικής. Τα τραγούδια στο σύνολό τους δε, είχαν μεγαλύτερη ποικιλία από τα άλλα ροκ τραγούδια. Κυμαίνονταν από ήρεμα και πλούσια σε μελωδία, έως ατονικά, παράφωνα και περίπλοκα κομμάτια.

To Heavy Metal

Στο τέλος της δεκαετίας του 1960, εμφανίζονται κάποια συγκροτήματα που με τον ήχο τους δημιουργούν ένα παρακλάδι της ροκ που παίρνει το όνομά Heavy Metal. Οι Black Sabbath, από το Άστον του Μπέρμιγχαμ, κυκλοφορούν το 1969 το πρώτο ομώνυμο άλμπουμ τους και ο ήχος τους περιγράφεται από δημοσιογράφους, ως ήχος βαρέων μετάλλων - μία παρομοίωση που είχε χρησιμοποιηθεί και για τον ήχο άλλων καλλιτεχνών της ροκ παλιότερα, όπως για παράδειγμα για τον Τζίμι Χέντριξ [εκκρεμεί παραπομπή]. Το είδος του Χέβι Μέταλ, όπως πρωτοεμφανίζεται, χαρακτηρίζεται ηχητικά από έντονο και βαρύ ρυθμό, με επιρροές από μπλουζ ροκ στις μελωδίες και παραμόρφωση που προερχόταν από ψαλιδισμό των κυματομορφών μέσω υπερενίσχυσης του σήματος της κιθάρας. Πολλά συγκροτήματα χρησιμοποίησαν αυτόν τον ήχο και τον συνδύασαν με άλλους με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν και άλλα υποείδη του Χέβι Μέταλ. Τα υποείδη του Χέβι Μέταλ έγιναν δημοφιλή στη δεκαετία του 1970 και ακόμη περισσότερο στη δεκαετία του 1980. Επιπλέον, αρκετά συγκροτήματα του είδους ελκύουν το ενδιαφέρον ακόμη και σήμερα με εμφανίσεις και κυκλοφορίες τους.

Η δεκαετία 1970

Το ροκ συνδυάστηκε με την αντίθεση στην επικρατούσα κοινωνική κουλτούρα στα μέσα της δεκαετίας του 1960. Εντούτοις, στη δεκαετία του 1970, η μουσική ροκ έγινε πολύ δημοφιλής και στο κοινό που ακολουθούσε τις γενικές τάσεις ως προς τη μουσική.

To Arena Rock

Οι Beatles και οι Rolling Stones είχαν ήδη θέσει τις βάσεις για μαζικές ζωντανές εμφανίσεις σε στάδια και χώρους αθλητικών αναμετρήσεων (αγγλικά: Arena). Η αυξανόμενη δημοτικότητα του Χέβι Μέταλ και του Προοδευτικού Ροκ, συνετέλεσε στο να εξαντλούνται τα εισιτήρια στις εμφανίσεις όλο και περισσότερων συγκροτημάτων σε μεγάλους χώρους. Οι επιχειρήσεις που σχετίζονταν με τη μουσική, είδαν το γεγονός σαν ευκαιρία για μεγάλα κέρδη και έτσι προώθησαν συγκροτήματα με τον τίτλο των συγκροτημάτων "Αρένα ροκ". Αρχικά, συγκροτήματα των οποίων οι ρίζες ανήκαν σε άλλα παρακλάδια της ροκ μουσικής, όπως οι Queen, οι Pink Floyd και οι Genesis, άνοιξαν το δρόμο για πολυδάπανες ζωντανές εμφανίσεις που προσέλκυαν μεγάλο αριθμό κοινού. Αυτό το δρόμο ακολούθησαν και άλλα συγκροτήματα όπως οι Boston, Styx, Foreigner και οι Journey, μεταξύ άλλων, που έπαιζαν παρόμοια μουσική στην οποία όμως απουσίαζαν τα στοιχεία προοδευτικού ροκ και χέβι μέταλ. Αυτό το κίνημα αποτέλεσε τη βάση για το power pop των επόμενων δεκαετιών αλλά και για τις ζωντανές εμφανίσεις πολλών δημοφιλών καλλιτεχνών.

Το πιο εύπεπτο ως προς την ακρόαση Arena rock, έδωσε το έναυσμα σε πολλά συγκροτήματα να ακολουθήσουν ένα παρόμοιο ύφος και έτσι γεννήθηκε το είδος του soft rock/pop.

To Soft Rock

Η μουσική ροκ όπως φάνηκε μπορούσε να γίνει λιγότερο σκληρή, κινούμενη κάπου μεταξύ του ποπ και του ροκ. Υπήρξαν κάποια βραχύβια συγκροτήματα που έκαναν γνωστό τον ήχο του soft rock/pop όπως οι Partridge Family, οι Cowsills, οι Osmonds, και οι Archies.

Με τη διάλυση των Beatles το 1970, άλλα συγκροτήματα και καλλιτέχνες χρησιμοποίησαν τον ήχο που συναντάται σε μερικά τραγούδια τους και χαρακτηρίζεται ως soft rock ("απαλό" ροκ). Με την εφαρμογή των κατάλληλων ενορχηστρώσεων δημιούργησαν τα τραγούδια που ονομάστηκαν αργότερα "power ballads" (μπαλάντες με έντονο ρυθμό που θύμιζαν τον μέταλ ήχο και διακρίνονται συνήθως από την ερωτική θεματολογία

To Κλασικό ροκ

Στο μεταξύ, συγκροτήματα όπως οι Queen, Led Zeppelin, Black Sabbath, AC/DC, Aerosmith, ZZ Top, Van Halen, και Rolling Stones αλλά και σόλο καλλιτέχνες όπως ο

Πήτερ Φράμπτον που ακούγονταν κυρίως στο ραδιόφωνο AM, μοιράζονταν τις θέσεις στα τσαρτς με συγκροτήματα του σοφτ ροκ.

Disco

Ενώ η μουσική Funk (φανκ) αποτελούσε τμήμα της ροκ εντ ρολ σκηνής στις αρχές της δεκαετίας του 1970, τελικά έδωσε χώρο σε πιο εύπεπτα τραγούδια με χορευτικό ρυθμό. Το είδος της disco (ντίσκο) ξεκίνησε από σχήματα και καλλιτέχνες όπως οι Donna Summer, K.C. and the Sunshine Band, MFSB, The Three Degrees, The O'Jays, Barry White, Gloria Gaynor, CHIC, The Trammps και άλλους. Ξαφνικά πολλές επιτυχίες των τσαρτς είχαν χορευτικό ρυθμό ντίσκο και οι ντισκοτέκ (οι χώροι διασκέδασης με μουσική ντίσκο κυρίως), που ήταν δημοφιλείς στην Ευρώπη, κέρδισαν έδαφος και στις ΗΠΑ.

Πολλά γνωστά σχήματα της ροκ όπως οι Rolling Stones, ο Rod Stewart, οι Queen και οι Grateful Dead ^[3] χρησιμοποίησαν ρυθμούς ντίσκο στις κυκλοφορίες τους, ενώ πολλοί ροκ ραδιοφωνικοί σταθμοί ξεκίνησαν να εκπέμπουν πρόγραμμα ντίσκο.

Το τέλος της δεκαετίας του 1970, ξεκίνησε σταδιακά η πτώση της δημοτικότητας του είδους της ντίσκο, αφού για πολλούς η μαζική παραγωγή και εκμετάλλευση του δημοφιλούς είδους, είχε ως αποτέλεσμα την πτώση σε ποιότητα της μουσικής αυτής.

To Punk Rock

Το punk rock (πανκ ροκ), ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1970 με μουσικούς που ακολούθησαν τη δομή των τραγουδιών και τις απλές ενορχηστρώσεις που είχαν χρησιμοποιήσει οι καλλιτέχνες του garage rock ^[4]. Οι μουσικοί του πανκ ροκ, αποστασιοποιήθηκαν από τις ακριβές παραγωγές των δίσκων της ντίσκο και από την εμπορευματοποίηση του progressive rock που γινόταν σταδιακά arena rock. Στο πανκ ροκ, η μουσική παιδεία δεν ήταν υποχρεωτική, ωστόσο και αρκετοί μουσικοί της με σχετική παιδεία εσκεμμένα δεν χρησιμοποιούσαν τις μουσικές τους γνώσεις. Τα περισσότερα κομμάτια ήταν υπεραπλουστευμένα στην ανάπτυξή τους, σε τρεις συγχορδίες που δεν έδιναν πάντα από μόνες τους τον τόνο του κομματιού, αλλά αυτός παρουσιαζόταν από τη μελωδία της φωνής. Ιδεολογικά, πολλές μπάντες της υποκοουλτούρας του πανκ ροκ, είχαν ως στόχο την αντίδραση στον πολιτικό ιδεαλισμό και την κατάρριψη του μύθου των χίπις ^[5]. Το punk rock ξεκίνησε σαν αισθητικό κίνημα στις ΗΠΑ με καλλιτέχνες όπως οι Richard Hell and The Voidoids, Television, Πάττι Σμιθ, The Ramones, Talking Heads και άλλες μπάντες που εμφανίζονταν στο μουσικό κλαμπ CBGB στο Μανχάτταν της Νέας Υόρκης. Οι Ramones συνέβαλαν ουσιαστικά στην εδραίωση του κινήματος του πανκ ροκ απλοποιώντας τη μουσική και χρησιμοποιώντας στίχους χωρίς πολιτική χροιά, παίζοντας εξίσου δυνατά με τα υπόλοιπα μέλη της σκηνής. Το πανκ ροκ έγινε δημοφιλές και στη Βρετανία με τους The Damned και τους Sex Pistols. Οι τελευταίοι με προκλητικά ψευδώνυμα όπως "Johnny Rotten" και "Sid Vicious" (ελεύθερη μετάφραση "Τζόνι Σάπιος" και " Σιντ Κακος") προσπάθησαν να απορρίψουν κάθε

κατεστημένο στην Αγγλία. Αν και το BBC δεν επέτρεψε τη μετάδοση των κομματιών τους, ο δίσκος τους *Never Mind the Bollocks, Here's the Sex Pistols* έφτασε στην πρώτη θέση των τσαρτς στο Ηνωμένο Βασίλειο. Με την παρουσία τους, άνοιξε ο δρόμος για άλλες μπάντες που έδιναν έμφαση σε στίχο παρόμοιας θεματολογίας, όπως οι Clash, των οποίων οι στίχοι ήταν περισσότερο πολιτικοποιημένοι, παρά μηδενιστικοί. Η παρουσία των Sex Pistols στις ΗΠΑ έδωσε ώθηση στο κίνημα που είχαν προηγούμενα διαδώσει οι Ramones .

Χέβι μέταλ μουσική

Το Χέβι Μέταλ (αναφέρεται κοινότερα ως metal (Μέταλ)) είναι μουσικό είδος και κατατάσσεται ως παρακλάδι της Ροκ μουσικής. Αναπτύχθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '60 - αρχές '70.^[1] και ρίζες του εφορμούν από την Μπλουζ και το ψυχεδελικό ροκ. Τα μουσικά σχήματα που θεωρούνται ως πρωτόλεια στο Χέβι Μέταλ δημιούργησαν ένα βαρύ ήχο εστιασμένο στην κιθάρα, στο μπάσο και στα ντραμς, έχοντας ως χαρακτηριστικό την έντονη παραμόρφωση στον ήχο της ηλεκτρικής κιθάρας καθώς και τα γρήγορα σόλο. Το Χέβι Μέταλ απαντά οπαδούς σε όλο τον πλανήτη, ενώ τα πρώτα συγκροτήματα του είδους όπως οι Μπλακ Σάμπαθ προσελκύουν ακόμα και σήμερα ένα ευρύτερο κοινό. Στα μέσα του '70 οι Judas Priest καθώς και άλλοι προχώρησαν την εξέλιξη του είδους αποβάλλοντας τα μπλουζ στοιχεία, ενώ το Νέο Κύμα του Βρετανικού Χέβι Μέταλ ακολούθησε τον ίδιο δρόμο, δίνοντας στη μουσική μια χροιά Πανκ Ροκ και μεγαλύτερη έμφαση στην ταχύτητα.

Το Heavy metal έγινε ευρέως γνωστό την δεκαετία του '80, οπότε αναπτύχθηκαν πολλά από τα γνωστά υποείδη του. Εναλλαγές πιο ακραίες περιορίστηκαν τότε στην Underground μουσική σκηνή, άλλες πάλι όπως το Γκλαμ Μέταλ και το thrash metal γνώρισαν μεγάλη εμπορική επιτυχία. Αργότερα και έως τις μέρες μας, αρκετά υποείδη διεύρυναν τα μουσικά όρια του είδους.

Χαρακτηριστικά

Το Χέβι Μέταλ παραδοσιακά χαρακτηρίζεται από τον δυνατό, παραμορφωμένο ήχο της ηλεκτρικής κιθάρας, τους εμφατικούς ρυθμούς, τον πυκνό ήχο μπάσου και την έντονη χρήση των ντραμς. Η ηλεκτρική κιθάρα και η ηχητική ένταση και παραμόρφωση που της αποδίδει ο Ενισχυτής αποτελεί βασικό στοιχείο στο heavy metal.^[3] Στις αρχές της δεκαετίας του '70 κάποια γνωστά συγκροτήματα άρχισαν να χρησιμοποιούν πλέον δύο κιθάρες στις συνθέσεις τους. Πρωτοπόρα συγκροτήματα όπως οι Τζούντας Πρίεστ και οι Iron Maiden ακολούθησαν αυτή την τακτική διατηρώντας τη μια κιθάρα για τον ρυθμό και την άλλη για οδηγό και για σόλο. Το Σόλο της κιθάρας αποτελεί κεντρικό και σημαντικό στοιχείο μιας heavy metal σύνθεσης. Οι Μέταλ τραγουδιστές παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στο ύφος. Από την μεγάλη έκταση και θεατρικότητα φωνή του Ρομπ Χάλφορντ, τραγουδιστή των Τζούντας Πρίεστ και του Μπρους Ντίκινσον των Iron Maiden έως την επιτηδευμένα τραχιά φωνή του τραγουδιστή των Μότορχεντ Λέμι και του των

Μετάλλικα James Hetfield στην γρυλιστή φωνή του Randy Blythe των Lamb of God και του Τόμας Λίντμπεργκ των At the Gates.

Το μπάσο παρέχει τις χαμηλές συχνότητες, στοιχείο που προσφέρει την απαραίτητη βαρύτητα που χαρακτηρίζει το μουσικό και ηχητικό ύφος του είδους.^[4] Το μπάσο όπως και η κιθάρα ενδέχεται να έχει υποστεί παραμόρφωση στον ήχο του. Το μπάσο στις Χέβι Μέταλ συνθέσεις εκτελείται κυρίως με τα δάχτυλα αλλά και με πένα, παράγοντας ένα πιο μεσιουχνο (middle) ήχο και παρέχοντας μεγαλύτερη ελευθερία στον μπασίστα να συμμετέχει με σόλο. Το σετ των τυμπάνων είναι συνήθως ογκωδέστερο σε σύγκριση άλλα παρακλάδια της Ροκ.^[5]

Στις ζωντανές εμφανίσεις, η συνολική ένταση του ήχου αποτελεί εκ των σημαντικότερων στοιχείων.^[3] Ακολουθώντας το παράδειγμα του Τζίμι Χέντριξ και των The Who, οι οποίοι ήταν και οι πρώτοι οι οποίοι χρησιμοποίησαν δύο κάσες (δίκαση) ή πετάλια (διπέταλο) στα ντραμς, και που χαρακτηρίζονται ως "Το πιο δυνατό (σε ένταση) συγκρότημα στο κόσμο" στο Βιβλίο Γκίνες, τα πρώτα Χέβι Μέταλ συγκροτήματα ανέβασαν υψηλά τον πήχη. Ο Τόνι Ιόμι, κιθαρίστας των Μπλακ Σάμπαθ, είναι ανάμεσα στους πολλούς που υπέστησαν μερική απώλεια της ακοής λόγω της δυνατής έντασης.

Κυρίαρχο στοιχείο του Χέβι Μέταλ είναι η διαρκής εξέλιξη του στα διάφορα είδη που το απαρτίζουν και πολύ περισσότερο ο πειραματισμός, η ανάμειξη διαφορετικών στοιχείων και μουσικών επιρροών με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων ειδών Μέταλ μουσικής.

Ιστορία

Ρίζες (τέλη δεκαετίας του '60)

Αν και ο όρος heavy metal χρησιμοποιήθηκε αργότερα, κυκλοφορίες πριν την δεκαετία του '70 θεωρούνται δείγματα πρώιμου heavy metal. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι Led Zeppelin, οι Deep Purple και οι Cream και στις Η.Π.Α οι Jimi Hendrix Experience και οι Steppenwolf ενέπνευσαν τις μπάντες που θα δημιουργούσαν αργότερα το ιδίωμα. Ιδιαίτερα το τραγούδι Born to be Wild των τελευταίων θεωρείται από πολλούς το πρώτο heavy metal τραγούδι, καθώς οι στίχοι του περιέχουν την αγαπημένη για τους μεταλλάδες θεματολογία των μοτοσυκλετών και της ταχύτητας. Έτσι ήταν η κατάσταση μέχρι την ίδρυση των Black Sabbath το 1969 στο Birmingham της Αγγλίας από τους Όζι Όζμπορν, Τόνι Αιόμι, Γκίζερ Μπάτλερ και Μπιλ Γουαρντ.

Γέννηση (δεκαετία του '70)

Στις 13 Φεβρουαρίου του 1970 κυκλοφορεί από τους Black Sabbath ο πρώτος ομώνυμος δίσκος, που θεωρείται από την πλειοψηφία των μεταλλάδων η πρώτη metal κυκλοφορία. Γι' αυτό η ημερομηνία κυκλοφορίας του θεωρείται και η ημερομηνία γέννησης του ιδιώματος. Την ίδια χρονιά κυκλοφορεί ο δεύτερος

δίσκος της μπάντας με τίτλο Paranoid. Και οι δύο πρώτοι δίσκοι περιέχουν κομμάτια ύμνους για το ιδίωμα. Επίσης, την ίδια χρονιά κυκλοφορούν δίσκοι από τους Uriah Heep, τους U.F.O και τον Alice Cooper.

Την επόμενη χρονιά κυκλοφορεί και το ντεμπούτο των Ιρλανδών Thin Lizzy, ενώ το 1972 κυκλοφορεί και το ντεμπούτο των Blue Öyster Cult. Κυκλοφόρησαν σύντομα και οι πρώτοι δίσκοι των Aerosmith (1973), Judas Priest (1974) και των Αυστραλών AC/DC (1976). Μια ακόμα σημαντική μπάντα, οι Van Halen, κυκλοφόρησε το ομότιτλο ντεμπούτο της, ενώ το 1979 κυκλοφορούν τρεις δίσκοι των Βρετανών Motörhead με τίτλο On Parole, Overkill και Bomber και το Highway to Hell των AC/DC, ο τελευταίος δίσκος του τραγουδιστή της μπάντας Μπον Σκοτ, ο οποίος πέθανε την επόμενη χρονιά^[7].

N.W.O.B.H.M και δημιουργία νέων υποκατηγοριών (δεκαετία '80)

Το 1980 θεωρείται από πολλούς η καλύτερη δισκογραφικά χρονιά του heavy metal. Μερικές από τις πολυάριθμες κυκλοφορίες εκείνης της χρονιάς είναι τα British Steel των Judas Priest, το ομότιτλο ντεμπούτο των Iron Maiden, το Back In Black των AC/DC με τον καινούριο τραγουδιστή Μπράιαν Τζόνσον, το οποίο είναι δεύτερο σε πωλήσεις παγκοσμίως με 49 εκατομμύρια αντίτυπα αυτή τη στιγμή, το Ace of Spades των Motörhead, το Heaven and Hell των Black Sabbath, τα Wheels of Steel και Strong Arm of the Law των Saxon και το ντεμπούτο της σόλο καριέρας του Όζι Όζμπορν με τίτλο Blizzard of Ozz. Παράλληλα, ένα νέο κύμα που ονομάστηκε N.W.O.B.H.M (New Wave of British Heavy Metal), δηλαδή Νέο Κύμα Βρετανικού Heavy Metal, εμφανίστηκε και έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία νέων υποκατηγοριών. Ορισμένες από τις μπάντες του νέου κύματος ήταν οι Saxon, οι Judas Priest, οι Iron Maiden, οι Motörhead, οι Def Leppard, οι Diamond Head και οι Venom. Ιδιαίτερα οι τελευταίοι θεωρούνται η κυριότερη έμπνευση για τη δημιουργία του Thrash Metal στα μέσα της δεκαετίας, ενώ ο δεύτερος δίσκος τους με τίτλο Black metal έδωσε το όνομά του σε μια ολόκληρη υποκατηγορία του heavy metal που δημιουργήθηκε αργότερα.

Η γέννηση του thrash metal έγινε με την κυκλοφορία δίσκων που σήμερα θεωρούνται κλασικοί, όπως το Kill 'em All των Metallica το 1983, το Show No Mercy των Slayer της ίδιας χρονιάς κ.ά. Το thrash metal, αν και αρχικά αποτελούσε ακραίο είδος του heavy metal, σύντομα έγινε εμπορικό. Οι δίσκοι Ride the Lightning (1984) και Master of Puppets (1986) των Metallica, το Reigning Blood των Slayer (1986), τα Spreading the Disease (1985) και Among the Living (1986) των Anthrax, το Peace Sells...but who's buying? της ίδιας χρονιάς των Megadeth, το Bonded by Blood (1984) των Exodus και το The Legacy των Testament (1987) είναι μόνο μερικοί thrash metal δίσκοι της δεκαετίας που θεωρούνται κλασικοί για όλο το heavy metal. Κύριες επιρροές των thrash metal συγκροτημάτων ήταν οι Venom, οι Diamond Head, οι Motörhead, οι Saxon και punk rock συγκροτήματα, όπως οι Sex Pistols και οι Ramones.

Το 1985 και 1987, οι Possessed και οι Death αντίστοιχα, ακολουθούμενοι τα χνάρια των thrash metal συγκροτημάτων, δημιούργησαν ένα ακόμα πιο ακραίο είδος heavy metal. Το death metal, που οφείλει την ονομασία του στο ομώνυμο demo των Possessed, στο όνομα των Death και στη θεματολογία των στίχων, που σχετίζονταν με το θάνατο, θεωρείται μέχρι και σήμερα το πιο ακραίο είδος heavy metal. Χαρακτηριστικά του είναι τα μουγκρητά φωνητικά, τα χαμηλά κουρδίσματα και οι πολύ γρήγοροι ρυθμοί. Οι στίχοι αναφέρονται σε ασθένειες, στο θάνατο, στη βία και στο Σατανισμό, αν και αργότερα απέκτησαν και κοινωνικοπολιτική προσέγγιση. Τα αυθεντικά εξώφυλλα των Αμερικανών Cannibal Corpse έχουν απαγορευτεί σε πολλές χώρες στον κόσμο λόγω των ακραίων εικόνων βίας που προβάλλουν. Άλλες death metal μπάντες που ξεχώρισαν είναι οι Morbid Angel, οι Obituary, οι Bolt Thrower και οι Decide.

Στη δεκαετία του '80 γεννήθηκε και το Power Metal, ένα είδος λιγότερο ακραίο, αλλά με υψηλές ταχύτητες. Ξεκίνησε στη Γερμανία από τους Helloween και αργότερα τους Blind Guardian, και χαρακτηρίζεται από τα καθαρά φωνητικά, τις μελωδίες και τις γρήγορες ταχύτητες. Άλλες μπάντες που ξεχώρισαν είναι οι Iced Earth, οι Gamma Ray και οι Rhapsody Of Fire. Συνδέεται άμεσα με το progressive metal, που χαρακτηρίζεται από μεγάλης διάρκειας κομμάτια και πολύπλοκες δομές τραγουδιών. Αν και δημιουργήθηκε από τους Καναδούς Rush αρκετά χρόνια νωρίτερα, μπάντες όπως οι Dream Theater και οι Fates Warning το ανέδειξαν στο ευρύτερο κοινό.

Επίσης, στα μέσα της δεκαετίας του '80 γεννήθηκε το glam metal. Επηρεασμένα από τη θεατρικότητα των KISS και το heavy metal της δεκαετίας του '70, συγκροτήματα όπως οι Mötley Crüe, οι W.A.S.P και οι Twisted Sister αποτελούν τους κύριους αντιπροσώπους του κινήματος, που γνώρισε μεγάλη εμπορική επιτυχία.

Κρίση (δεκαετία του '90)

Η δεκαετία του '90 έχει χαρακτηριστεί ως μια περίοδος κρίσης για το heavy metal. Η ανάπτυξη του grunge των Nirvana, των Pearl Jam και των Alice in Chains παραμέρισε τα metal συγκροτήματα από το προσκήνιο. Όμως αυτό δεν εμπόδισε νέες και παλιές μπάντες να ξεχωρίσουν.

Στις αρχές της δεκαετίας γεννήθηκε στη Νορβηγία το δεύτερο κύμα black metal με μπάντες όπως οι Mayhem, οι Burzum και οι Darkthrone. Το black metal χαρακτηρίζεται από τσιφικτά φωνητικά, γρήγορους ρυθμούς και κακές παραγωγές δίσκων, που προσέδιδαν έναν ωμό ήχο, καθιστώντας το είδος ακραίο. Το 1993 ωστόσο το ιδίωμα πήρε μεγάλη δημοσιότητα. Ο εμπρησμός εκκλησιών στη Νορβηγία από μέλη black metal συγκροτημάτων, η αυτοκτονία του τραγουδιστή των Mayhem, Ντεντ (Dead), και η δολοφονία του κιθαρίστα της μπάντας, Γιουρόνιμους (Euronymous), από το μοναδικό μέλος των Burzum, Βαργκ Βίκερνες (Varg Vikernes) έλαβαν μεγάλη διάσταση από τα μέσα ενημέρωσης^[9]. Άλλες μπάντες που ξεχώρισαν ήταν οι Gorgoroth, οι Dimmu Borgir και οι Cradle of Filth.

Στα μέσα της δεκαετίας ξεκίνησε η τάση ένωσης του heavy metal με άλλα είδη μουσικής, που κορυφώθηκε στις αρχές της επόμενης δεκαετίας. Οι Faith No More ανέμιξαν στοιχεία metal, hip hop και funk. Επίσης, μπάντες όπως οι Korn, οι System of a Down και οι Slipknot δημιουργήθηκαν αυτή τη δεκαετία και αποτέλεσαν τις μπάντες που δημιούργησαν το λεγόμενο nu metal.

Επίσης αυτή τη δεκαετία διαμορφώνονται νέα κύματα. Στη Σουηδία δημιουργείται το Νέο Κύμα Σουηδικού Death Metal (N.W.O.S.D.M), που αναμειγνύει τα παραδοσιακά death metal φωνητικά με μελωδικά riff και πολλές φορές πλήκτρα. Οι In Flames, οι Opeth, οι Dark Tranquillity, οι Arch Enemy και οι At the Gates αποτελούν ορισμένες μπάντες του νέου κύματος. Η πρώτη μπάντα, που ανέμιξε τις μελωδίες με το death metal θεωρείται η βρετανική μπάντα Carcass. Επίσης, στις Η.Π.Α, επηρεασμένες από τους Pantera, ορισμένες μπάντες δημιούργησαν το metalcore. Οι Lamb of God, οι Killswitch Engage, οι Avenged Sevenfold και οι As I Lay Dying είναι μερικές από αυτές. Κύρια επιρροή των μπαντών αυτών είναι τα thrash metal συγκροτήματα της δεκαετίας του '80, και κυρίως οι Βραζιλιάνοι Sepultura.

Δεκαετία του 2000

Η δεκαετία αυτή χαρακτηρίζεται από τις επανενώσεις παλιότερων συγκροτημάτων. Το 1999 ο τραγουδιστής Μπρους Ντίκινσον επιστρέφει στους Iron Maiden, από τους οποίους είχε αποχωρήσει το 1993, ξεκινώντας μια νέα περίοδο για τη μπάντα, που περιλαμβάνει κυκλοφορίες επιτυχημένων δίσκων, όπως το Brave New World του 2000 και το Dance of Death του 2003. Επίσης, το 2004 επιστρέφει στους Judas Priest ο τραγουδιστής Ρομπ Χάλφορντ, κυκλοφορώντας το 2005 το Angel of Retribution. Το 2001 επιστρέφει ο ντράμερ Ντέιβ Λομπάρντο στους Slayer, επαναφέροντας την κλασική σύνθεση της μπάντας. Μπάντες όπως οι Rammstein και οι Korn διακρίνονται για τους πειραματισμούς στη μουσική τους. Το heavy metal πλέον έχει εδραιωθεί ως ένα δημοφιλές είδος μουσικής στον κόσμο, που αριθμεί εκατομμύρια φίλους παγκοσμίως.

Έντεχνη Μουσική

Με την έκφραση νεοελληνική έντεχνη μουσική εννοούμε την μουσική δημιουργία κοσμικής μουσικής από Έλληνες επώνυμους δημιουργούς από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους και εξής. Ο όρος υπονοεί συνήθως μουσική σε δυτικοευρωπαϊκό ύφος γραμμένη από επώνυμους Έλληνες στο πλαίσιο της ελληνικής εθνικής μουσικής εχολής (με ιδρυτή των Μανόλη Καλομοίρη) ή από Έλληνες συνθέτες εκτός εθνικής μουσικής σχολής, αλλά με σημαντικό έργο, αναγνωρισμένο στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Νίκος Σκαλκώτας, Γιάννης Χρήστου, Γιάννης Ξενάκης).

Η έντεχνη νεοελληνική μουσική διαμορφώθηκε και συνεχίζει να διαμορφώνεται, με την πρόσμιξη στοιχείων διαφορετικών μουσικών παραδόσεων, τα οποία επιλεκτικά υιοθετήθηκαν ή απορρίφθηκαν (επίσημα), εξυπηρετώντας τους σκοπούς και την ιδεολογία της εκάστοτε άρχουσας τάξης. Η έντεχνη μουσική εμφανίζει ως βασικά χαρακτηριστικά την υιοθέτηση δυτικών μουσικών αντιλήψεων και τεχνοτροπιών, καθώς και των ανάλογων δυτικοευρωπαϊκών μουσικών οργάνων.

ΤΟ ΕΝΤΕΧΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Εμφανίζεται στα τέλη της δεκαετίας του 1950 - αρχές δεκαετίας του 1960 με πρωτεργάτες τους: Μάνο Χατζιδάκι (Ο Κύκλος με την κιμωλία, Παραμύθι χωρίς Όνομα) Μίκη Θεοδωράκη (Επιτάφιος).

Ο όρος "έντεχνο-λαϊκό" περιέχει δύο αντιφατικές έννοιες, δηλωτικές του διχασμού του Νεοέλληνα ανάμεσα στην λαϊκή παράδοση και τον δυτικό προσανατολισμό. Ο Μίκης Θεοδωράκης ορίζει το έντεχνο λαϊκό τραγούδι ως: «ένα σύγχρονο σύνθετο μουσικό έργο τέχνης που θα μπορεί να αφομοιωθεί δημιουργικά από τις μάζες». Αφετηρία της προσπάθειας αυτής είναι ο «Επιτάφιος» (1958, σε ποίηση Ρίτσου), για τον οποίο ο Θεοδωράκης αναφέρει: «δεν είναι τίποτε άλλο παρά το πάντρεμα ανάμεσα στη σύγχρονη ελληνική μουσική και στη σύγχρονη ελληνική ποίηση». Ως αποτέλεσμα δημιουργείται μια παράδοση μελοποιημένης ποίησης που ονομάζεται «έντεχνο τραγούδι». Διαφέρει από το λαϊκό κυρίως στο στίχο, αλλά και στη μουσική (ενορχήστρωση, ύφος). Ο χαρακτήρας του είναι περισσότερο δυτικός όσον αφορά στα συνθετικά μέσα, δεν έχει όμως καμία σχέση με τη φόρμα του δυτικοευρωπαϊκού ρομαντικού και μεταρομαντικού έντεχνου τραγουδιού Ληντ (Lied). Το ελληνικό έντεχνο τραγούδι αποκτά γρήγορα μεγάλη απήχηση στις πλατιές μάζες, φαινόμενο πραγματικά σπάνιο για τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Σε αυτό συνέβαλε και ο ενεργός πολιτικός ρόλος του συγκεκριμένου είδους κατά τη περίοδο της δικτατορίας. Μερικά χαρακτηριστικά της παράδοσης αυτής του έντεχνου λαϊκού τραγουδιού είναι:

Οι κύκλοι τραγουδιών: δίσκοι με ενότητες τραγουδιών που ακολουθούν μια ενιαία κεντρική ιδέα. Πρόκειται για μελοποιημένη ποίηση σύγχρονων – κυρίως Ελλήνων – ποιητών ή στιχουργών. Ενδεικτικοί κύκλοι τραγουδιών που θεωρούνται σήμερα κλασικοί του έντεχνου τραγουδιού είναι: Μίκης Θεοδωράκης: Άξιον Εστί («λαϊκό ορατόριο», Ελύτης). Μάνος Χατζιδάκις: Μεγάλος Ερωτικός (διάφορα ποιήματα με κοινό θέμα: Σαπφώ, Ευριπίδης, Σολωμός, Καβάφης, Ελύτης, Γκάτσος κ.ά.). Γιάννης Μαρκόπουλος: Ιθαγένεια, Χρονικό (Μύρης). Θάνος Μικρούτσικος: Ο Σταυρός του Νότου (Καββαδίας). Σταύρος Ξαρχάκος: Κατά Μάρκον (Γκάτσος): Άλλοι σημαντικοί συνθέτες που υιοθέτησαν το τραγουδιστικό κλίμα του έντεχνου ήταν οι: Μάνος Λοΐζος, Δήμος Μούτσης, Χρήστος Λεοντής, Δημήτρης Λάγιος, Νίκος Μαμαγκάκης και από πλευράς στιχουργών οι: Λευτέρης Παπαδόπουλος, Μάνος Ελευθερίου, Τάσος Λειβαδίτης κ.ά. Στην παράδοση του έντεχνου τραγουδιού προστέθηκαν αργότερα, μέσω της διάδοσης των μπουάτ, οι "τραγουδοποιοί", που γράφουν τη μουσική, το στίχο και τραγουδούν οι ίδιοι τα τραγούδια τους.

Πρωτεργάτης θεωρείται ο Διονύσης Σαββόπουλος, ενώ ανάμεσα στους σημερινούς εκπροσώπους του είδους είναι ο Σωκράτης Μάλαμας, ο Αλκίνοος Ιωαννίδης, ο Ορφέας Περίδης, ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου, ο Γιάννης Αγγελάκας (στην περίοδο της Σόλο καριέρας του) κ.ά. Από τη δεκαετία του '70 και μετά, εμφανίζεται και το ελληνικό ροκ που πατάει κυρίως σε δυτικές μουσικές φόρμες αλλά χρησιμοποιεί ελληνικό στίχο. Σημαντικοί εκφραστές του είδους θεωρούνται ο Παύλος Σιδηρόπουλος και ο Δημήτρης Πουλικάκος. Στις επόμενες δεκαετίες ακολουθούν τα γκρουπ Τρύπες, Μωρά στη Φωτιά, Ξύλινα Σπαθιά, Διάφανα Κρίνα, Ενδελέχεια, κ.ά.

Προς το τέλος της δεκαετίας του 1950, όπου το λαϊκό τραγούδι είχε πλέον διαμορφωθεί και βιάδιζε παράλληλα με το ελαφρό τραγούδι, δυο συνθέτες οι Μάνος Χατζιδάκις(Ξάνθη 1925 – Αθήνα 1994)και Μίκης Θεοδωράκης (Χίος 1925) έχοντας πλέον ωριμάσει συνθετικά έκαναν αισθητή την παρουσία τους. Κοινό τους χαρακτηριστικό ήταν ότι επηρεάζονταν από τη δυτική λόγια μουσική που είχαν και οι δυο σπουδάσει, αλλά και από τη λαϊκή μουσική, την οποία ερευνούσαν και προσάρμοζαν στις συνθέσεις τους.

Οι δυο αυτοί συνθέτες για πρώτη φορά, παντρεύοντας τη δυτική με την ελληνική λαϊκή μουσική, μελοποίησαν όχι μόνο στίχους γραμμένους ειδικά για τον σκοπό αυτό, αλλά και ποιήματα καταξιωμένων ποιητών όπως των Γιώργου Σεφέρη , Οδυσσέα Ελύτη Νίκου Γκάτσου Τάσου Λειβαδίτη , Ιάκωβου Καμπανέλλη Γιάννη Ρίτσου κ.ά. Εισήγαγαν έτσι μια νέα κοινωνική προβληματική στο ελληνικό τραγούδι, το οποίο μέχρι εκείνη τη στιγμή είχε ως κυρίαρχα θέματα τον έρωτα, τη διασκέδαση και το κρασί.

Με δεδομένη τη μουσική ικανότητα των δυο συνθετών, τα τραγούδια αυτά έγιναν τόσο μεγάλες επιτυχίες, ώστε ο λόγος όλων αυτών των σημαντικών ποιητών, να φθάσει να τραγουδιέται από τα χείλη λαϊκών ανθρώπων στις ταβέρνες και τις γειτονιές. Χαρακτηριστική ήταν η έκπληξη του Γιώργου Σεφέρη όταν, ερχόμενος στην Αθήνα από το Λονδίνο που υπηρετούσε ως πρέσβης, πήγε σε μια ταβέρνα με τον Θεοδωράκη, όπου άκουσε να τραγουδιέται από το σύνολο των θαμώνων «Η Άρνηση» (Στο Περιγιάλι το κρυφό).

Η απήχηση της μουσικής των Χατζιδάκι και Θεοδωράκη δεν περιορίστηκε μόνο στα στενά ελληνικά όρια, αλλά έγινε διεθνής, με επιτυχίες που μεταφράστηκαν σε αρκετές γλώσσες και τραγουδήθηκαν παγκοσμίως. Ο λόγος γίνεται φυσικά, μεταξύ άλλων, για τον ιστορικό «Ζορμπά» του Μίκη Θεοδωράκη από την ομώνυμη ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη και για τα θρυλικά «Παιδιά του Πειραιά» από την ταινία του Ζυλ Ντασσέν «Ποτέ την Κυριακή». Έτσι διαμορφώθηκε ένα νέο είδος τραγουδιού το λεγόμενο «έντεχνο». Ο όρος αυτός χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά τη δεκαετία του 1960, για να διαφοροποιήσει το συγκεκριμένο είδος τραγουδιού από τα υπόλοιπα.

Η νέα αυτή τάση ακολουθήθηκε και από πολλούς άλλους συνθέτες στη συνέχεια... Το έντεχνο τραγούδι, προσαρμοσμένο στις σύγχρονες ανάγκες, συνεχίζει να καλλιεργείται μέχρι σήμερα.

Λαϊκό τραγούδι

Ως λαϊκό τραγούδι (λαϊκή/παραδοσιακό τραγούδι) λέγεται εκείνο που είναι εναρμονισμένο στο ύφος της ελληνικής αστικής λαϊκής μουσικής, ιδιαίτερα της ελληνικής λαϊκής μουσικής, τόσο προπολεμικά όσο και μετά το τέλος της δεκαετίας του 1950, όταν μια νέα γενιά μουσικών αναπτύχθηκε από το ρεμπέτικο τραγούδι, Ρεμπέτικη μουσική, στη λαϊκή μουσική της εποχής σ' ένα χαρακτηριστικό νέο ύφος, το λεγόμενο σύγχρονο λαϊκό τραγούδι.

Παρόλο ότι το λαϊκό τραγούδι εξελίχθηκε από το ρεμπέτικο, και ενισχύθηκε με καινοτομίες όπως χρήση των ενισχυτών ή κι άλλων οργάνων, (τύμπανο και τεσσάρων οργάνων σε συγχορδία μπουζούκι, ηλεκτρική κιθάρα και αργότερα αρμόνιο), η οργανική φτώχεια παραμένει ως ένα σημαντικό θέμα, παρότι η αγάπη στις σχέσεις που μνημονεύτηκαν διατηρούν εξέχουσα θέση.

Στη Σμύρνη, την Πόλη και τα άλλα μεγάλα λιμάνια της αυτοκρατορίας ο Ελληνισμός ζει και δημιουργεί αφομοιώνοντας αενάως τον παγκόσμιο πολιτισμό. Σε αυτό το ισχυρό και πανάρχαιο ιστορικό δέντρο θα έρθει να ανθίσει περί τον 17ο αι. το σύγχρονο λαϊκό τραγούδι των πόλεων. Στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1960, μια σειρά από διαφορετικά σχολεία προέκυψαν. Ένα μουσικό ρεύμα μεσογειακής καταγωγής (ή επιρροής) επηρέασε σημαντικά το λαϊκό τραγούδι, με έντονη χορευτική μουσική, των οποίων κύριοι εκτελεστές ήταν ο Στέλιος Καζαντζίδης, ο Μανώλης Χιώτης (συνθέτης), ο Τόλης Βοσκόπουλος, ο Σπύρος Ζαγοραίος, η Βούλα Πάλλα κ.ά. Σ' αυτά βοήθησε και η άνθιση των ελληνικών ταινιών, η περίφημη χρυσή κινηματογραφική εποχή των δεκαετιών '60 και '70. Έχουμε λοιπόν, από τη μια το κοινό, ομογενοποιημένο ελληνικό λαϊκό τραγούδι, με όλα τα ιδιώματα της ελληνικής παραδοσιακής κουλτούρας κι από την άλλη το ιδιόμορφο μουσικό ρεύμα του αστικού ρεμπέτικου (τραγουδιού των πόλεων), δημιουργημένο από την ελληνική παράδοση, κυρίως των Ελλήνων προσφύγων.

Στο Λαϊκό του 80 η επίδραση της δυτικής ποπ μουσικής, είναι πλέον εμφανέστατη καθώς και ο ρυθμός σημειώνεται γρηγορότερος.

POP ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο όρος Ποπ Αρτ (ελλ. μφ. δημοφιλής τέχνη) αναφέρεται στο καλλιτεχνικό κίνημα που αναπτύχθηκε αρχικά στη Μεγάλη Βρετανία και αργότερα στην Αμερική περί τα τέλη της δεκαετίας του '50. Η Ποπ Αρτ γεννήθηκε ως μια αντίδραση στη σοβαρότητα του κινήματος του αφηρημένου εξπρεσιονισμού, προβάλλοντας κατά κύριο λόγο σύμβολα του καταναλωτισμού, απλά αντικείμενα που ανάγονταν σε

έργα τέχνης αλλά και θέματα δανεισμένα από την κουλτούρα των κόμικς. Μια από τις σημαντικότερες ίσως επιδράσεις της Ποπ Αρτ ήταν το γεγονός πως περιόρισε τη διάκριση ανάμεσα στις έννοιες της εμπορικής και υψηλής τέχνης.

Ιστορία

Η Ποπ μουσική γεννήθηκε στο Λονδίνο τη δεκαετία του '50, κυρίως χάρη στις προσπάθειες του Richard Hamilton. Η ονομασία Ποπ Αρτ αποδίδεται στον Βρετανό κριτικό τέχνης Lawrence Alloway, ο οποίος χρησιμοποίησε τον όρο για πρώτη φορά το 1958 αλλά καθιερώθηκε μερικά χρόνια αργότερα και συγκεκριμένα στη δεκαετία του '60, περίοδος που η pop Αρτ γνώρισε και την μεγαλύτερη απήχηση. Μέχρι τότε, συχνά οι Ποπ Αρτ καλλιτέχνες αποκαλούνταν και Νεο-Νταντά με αναφορά στο κίνημα του Ντανταϊσμού. Από αρκετούς, ο Ντανταϊσμός θεωρείται πρόδρομος της Ποπ Αρτ και σίγουρα αποτέλεσε ισχυρή επιρροή. Τα δύο κινήματα συνδέονται μεταξύ τους, κυρίως μέσω της κοινής διάθεσης να προκαλέσουν και να ανυψώσουν το καθημερινό και συνηθισμένο στη θέση του αντικειμένου της τέχνης.

Στις αρχές της δεκαετίας του '60, η pop Αρτ άρχισε να αναπτύσσεται κυρίως στην Αμερική. Ως πρώτοι Ποπ Αρτ Αμερικανοί καλλιτέχνες αναγνωρίζονται οι Jasper Johns και Robert Rauschenberg, ωστόσο η προσωπικότητα του Άντι Γουόρχολ και του Ρόι Λίχτενσταϊν είναι που θα δώσουν τη μεγαλύτερη ώθηση στην Ποπ Αρτ. Αν και η Βρετανία αποτελεί τον τόπο γέννησης της Ποπ Αρτ, στην Αμερική γνωρίζει πραγματική έξαρση, γεγονός που ευνοείται και από την οικονομική ευρωστία της Αμερικής.

Αισθητική

Κύρια χαρακτηριστικά της Ποπ Αρτ αισθητικής αποτέλεσαν ο αυθορμητισμός, η δημιουργική υπερβολή, η ανάλαφρη διάθεση, η σάτιρα, οι έντονες χρωματικές αντιθέσεις και εν γένει η απόρριψη του παραδοσιακού. Η Ποπ Αρτ υπηρέτησε την αποκαλούμενη μαζική κουλτούρα και συνδέθηκε με ένα είδος εμπορικής τέχνης που απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό. Δεν είναι τυχαίο ότι την ίδια περίοδο γνωρίζει μεγάλη έξαρση στη Μεγάλη Βρετανία η Ποπ μουσική, η οποία θεωρείται συχνά αισθητικά συγγενής προς την Ποπ Αρτ. Σε αντίθεση με πολλά προγενέστερα κινήματα της μοντέρνας τέχνης, η Ποπ Αρτ επέδειξε αδιαφορία σε δύσκολα, δυσνόητα ή περισσότερο εγκεφαλικά θέματα, τα οποία για τους καλλιτέχνες του κινήματος θεωρούνταν προϊόντα μιας διάθεσης ελιτισμού. Πίνακες με αναπαραστάσεις τενεκεδένιων κουτιών γνωστού αναψυκτικού, του Έλβις Πρίσλεϊ και της Μέριλιν Μονρόε ή ακόμα θέματα δανεισμένα από τα αμερικανικά κόμικς και τη διαφήμιση αποτελούν χαρακτηριστικό δείγμα της Ποπ Αρτ αισθητικής.

Hip-Hop

Κάθε χορός έχει τα δικά του βήματα, την δική του προέλευση, την δική του ιστορία. Ελάτε λοιπόν να εμπλουτίσουμε αυτήν την ιστορία προσθέτοντας νέα στοιχεία. Εδώ δεν κάνουμε λογοκρισία' όλες οι γνώμες θα καταγραφούν γιατί μέσα στην ιστορία του κάθε χορού, συμπεριλαμβάνονται και οι διάφορες εκδοχές, οι φήμες,

και οι αναπόδεικτες παραδόσεις. Το θέμα αυτό δημιουργήθηκε για να αποδείξει και να αναδείξει τον πλούτο του χορού (ακόμα και μέσα από ανακρίβειες, μύθους και παρερμηνείες).

Συνεχίζουμε την διαδρομή της Hip- Hop ιστορίας έχοντας φτάσει στο 1982. Το hip-hop έχει ενωθεί με το 4ο στοιχείο του Breaking το Rap, Graffiti και το djing. Οι συμμορίες έχουν βρει έναν άλλο τρόπο εκτός από τη βία να ξεσπούν από την καθημερινή απογοήτευση της ζωής τους, στις υποβαθμισμένες συνοικίες: το Breaking Ο χορός λύνει τις διαφορές. Η μουσική γίνεται πιο εκφραστική και με ένταση και όλοι μπορούν να συμμετέχουν είτε σαν ακροατές είτε σαν δημιουργοί. Με λίγα λόγια: Ο χορός Hip-Hop είναι κυρίως χορός που χορεύεται στο δρόμο και στα clubs.

Μπορεί να αποτελέσει επίδειξη δύναμης χωρίς τη χρήση βίας ανάμεσα στις ομάδες νέων. Αντί να βγάζουν λουπόν μαχαίρια, πιστόλια ή άλλο όπλο, οι συμμορίες διαλύονται και φτιάχνουν crew χορευτικά και κάνουν "Battles" αναμεταξύ τους. Ο χαμένος στο χορό πρέπει να ομολογήσει την ήττα του δημοσίως στον νικητή και όλα είναι μετά ειρηνικά. Το Breaking, μείωσε αισθητά την βία και έκανε τους νέους να εκτονώνονται στην μουσική δίνοντας εικόνα με χορό, πόζες, φιγούρες, αστεία και αναδεικνύοντας "style". Το ύφος ή "style" παίζει μεγάλο ρόλο στο χώρο της hip-hop κουλτούρας. Καθώς και το Bitting.

Ιστορικά στοιχεία:

- Το Hip-Hop ξεκίνησε τη δεκαετία του '70 από τη Νέα Υόρκη, ως μουσικό είδος αλλά και ως κουλτούρα.
- Το Χιπ χοπ (Hip-Hop) δεν είναι ένας είδος μουσικής ή ένα είδος χορού, αλλά μία κουλτούρα που αποτελείται από 4 στοιχεία:
- Rap (Ο στίχος)
- Breakdancing(Ο χορός)
- Djing(Η μουσική)
- Graffiti(Η εικόνα)

Το Hip-Hop αναπτύχθηκε σε υποβαθμισμένες περιοχές των ΗΠΑ, όπως το Bronx στη Νέα Υόρκη και σε άλλες μεγάλες πόλεις όπου υπήρχε μεγάλη ανεργία και φτώχεια. Τα 4 στοιχεία δεν αναπτύχθηκαν την ίδια χρονική στιγμή αλλά σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Οι ρίζες του ανάγονται στην δεκαετία του '70, όταν άρχισαν τα πρώτα δειλά βήματα.

Break Dancing

Το Break Dance είναι είδος χορού. Οι πρώτοι B-boys (breakdancing) εμφανίστηκαν το 1973 και ήρθε ως δια μαγείας και έλυσε τις διαφορές μεταξύ συμμοριών (δεν

φτιάχτηκε γι' αυτό το λόγο απλά χρησιμοποιήθηκε).

MCing

Το MCing άρχισε το '75-'78 όταν ένας Dj σύνδεσε το μικρόφωνο στο μίχτη του και άρχισε να λέει διάφορους στοίχους, σαν σλόγκαν, για να εμπυχώσει τους B-boys. Έτσι ξεκίνησαν οι πρώτοι MC's το '79-'85. Έπερναν το μικρόφωνο και μιλούσαν για την προσωπική τους ζωή για διάφορα προβλήματα της κοινωνίας καθώς και για θέματα όπως οι σχέσεις τους, το χιούμορ και άλλα.

Η κουλτούρα του Hip-Hop περιλαμβάνει το χορό του Breakdance, γκράφιτι, μουσική ραπ και το ντύσιμο hip-hop.

Φιγούρες που ξεχωρίζουν:

Σήμερα, διδάσκεται το hip-hop σε σχολές χορού. Απ' τη στιγμή, όμως, που είναι μια τόσο ευρεία έννοια, ο δάσκαλος χορού έχει τη δυνατότητα να προσμείξει διάφορα στιλ χορού, ακόμα και jazz.

Βασίζεται περισσότερο στον αυτοσχεδιασμό κι όχι τόσο σε αυστηρή χορογραφία με συγκεκριμένα βήματα.